

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ

Η ΠΕΝΤΗΚΟΝΤΑΕΤΗΡΙΣ ΤΟΥ Κ. ΒΛΑΧΟΥ

Ὁ ἱστορικός τῆς πεντηκονταετηρίδος τοῦ κ. Βλάχου, ἐνῶ ἐπερίμενε κανεὶς νὰ δεῖξη τὰς διαφορὰς καὶ τὰς ἀντιθέσεις τοῦ λογιωτατισμοῦ, ὃ ὅποῖς εὐρωτιᾷ καὶ σήπεται, πρὸς τὴν ἄληθινὴν τῆς τέχνης ἔκφρασιν, δηλαδὴ τὴν διαφορὰν τῶν παλαιῶν πρὸς τοὺς νέους, ἔδειξεν ὅτι τοιαύτη δὲν ὑφίσταται παρὰ κατὰ μερικοὺς ἀτημάντους τύπους, ἢ τουλάχιστον δὲν ὑφίσταται ἕκεί ὅπου ἐνομιζέτο καὶ νομιζέται ἀκόμη ὅτι ὑπάρχει.

Παλαιοὶ καὶ νέοι συγγραφεῖς καὶ λόγιοι, πεζογράφοι καὶ ποιηταὶ συνητηθήσαν εἰς χάριεν σύμπλεγμα τόσον ὥστε νὰ νομιζῆ κανεὶς ὅτι ἐκόπησαν εἰς τὸν ἴδιον ἐμποροράπτῃν ὄλοι ποῖός κοντήτερος καὶ ποῖός ὑψηλότερος, ἀνολόγως τῆς φαινομενικῆς παραστάσεώς του καὶ τῆ σωματικῆς του διαπλάσεως.

Οἱ παλαιότεροι ἐπλεξαν ἀπροκάλυπτα τὰ ἐγκώμια τῶν πρὸς τὸν σύγχρονόν των, τὸν πεζογράφον, τὸν γλωσσολόγον, τὸν λεξικογράφον, τὸν μεταφραστὴν κωμωδιῶν, τὸν γενικὸν γραμματέα, τὸν πρίσβην καὶ ὑπουργόν. Οἱ νεώτεροι ἀπεκαλύφθησαν ἐπιφυλακτικῶς κάπως ἀλλὰ μετὰ σεβασμοῦ πάντοτε πρὸ ἐνὸς τοιούτου ὄγκου θεμελιωμένου ἐπάνω εἰς ὄλους αὐτοὺς τοὺς τίτλους, εἰς αὐτὰ δηλαδὴ τὰ διπλώματα, διὰ τὰ ὅποια ἔπρεπε νὰ φανεῖν ὁμειλίχτοι καὶ νὰ τὰ κλιτισποκατήσουν διὰ νὰ μὴ μείνῃ εἰς αὐτῶν οὐδ' ἕγνος ὑπενθυμίζον φιλολογικὴν δρᾶσιν αὐτόχρημα ἐγκληματικὴν. Τὸ γάντι ἔτο gris perle τῶν νεωτέρων λογίων καὶ ἡ σπονδυλικὴ των στῆλη εὐμύλακτος καὶ λυγρὰ καὶ ἀντὶ νὰ ἀποδώσουν τὰ ὀφειλόμενα εἰς τὸν παλαιὸν λόγιον ἐμεγαλοφρόνησαν Δουκιστοτικῶς καὶ ἐπέβησαν μετ' ἐπισεικσίας ἱπποτικῆς.

Ἄς εἶναι καλὰ οἱ ἄνθρωποι.

Τὰ ἀνέκδοτα τοῦ κ. Βλάχου καὶ αἱ χαριτολογίαι καὶ οἱ ἀφορισμοὶ, τοὺς μετέτρεψαν εἰς ἕνα κυρτὸν πρὸς τὰ ἐμπρὸς θαυμαστικόν, καὶ τὸ καλόν, τὸ κτίσιμον εὐφρολόγημα περὶ τοῦ Ροῖδου, ὅτι ἔχει οὗτος νὰ ἀποδοῖ εἰκοσιπέντε χρόνια φωνὴν ἑλληνικὴν, ἐμπαίζον οὕτω ἕνα δυστύχημα τοῦ διακρεποῦς λογιου εἰρήθη ἀπὸ χρονικογράφου τῆς ἐποχῆς εἰς πρώτης τάξεως εὐφρολόγημα.

Ἄλλ' αὐτοὶ οἱ νεώτεροι τάχα διαφέρουν καὶ πολλὸ νομιζέτε τῶν παλαιότερων οἱ ὅποιοι τὸν ἐδίδαξαν μὲ σεσπαρνοσιδῆ ποιήματα (ἴδε Πολέμην εἰς Ν. "Ἄστῃ τῆς ἡμέρας ἐκείνης) καὶ μὲ ἄλλα Σούρια ἢ Θεούρια, ὅπως θέλετε, διθυραμβικὰ στοιχοῦργήματα καὶ μὲ ἀπαγγελίας πολυσιδαῖς ἄλλων θαυμαστικῶν καὶ μὲ προσωνομίας βεντουζοσιδαῖς (ἴδε Σθεράνων, ἀργαιολόγον ἄνδρα) καὶ μὲ Ἄγγελον Βράχον ὡς τὸν ἀπεκάλεσεν ὁ μακαρίζ τῆ λήξαι χαριτογράφος τοῦ 62 κ. Ἄννιος ὁ πασίγνωστος εἰς τὸ ἑλληνικὸν δημόσιον μὲ τὸ ὑποκοριστικὸν τοῦ ὀνόματός του, Μπάμπης ; Οἱ νεώτεροι αὐτοί, ὅπερ τίνας θὰ ἠμύνοντο τάχα εἰδὲν δὲν ἐτήρουν αὐτὴν τὴν ἐπιφυλακτικότητα καὶ αὐτὸν οἶοναι τὸν ὀφειλόμενον σεβασμὸν ;

Ἐπὲρ τοῦ ἑαυτοῦ των ; Ἄλλ' αὐτοὶ τάχα ἔχουν νὰ δεῖξουν ὡς λόγιοι σημαντικῶς διαφέροντα ἔργα ἐκείνων τῶν τοῦ Βλάχου διὰ τὰ ὅποια ἡ ἐπιφύλαξις των καὶ ἡ συγκρατῆσις ;

Καὶ ἂν φαίνωνται καὶ αὐτοὶ ἀκολουθοῦντες ἕνα ρεῦμα ἀληθείας, σταγικῶς πάντοτε καὶ μετ' ἀγωνίας, ἔχουν δικαιώματα ἐπὶ τῆς τροπῆς αὐτῆς τοῦ ρεῦματος τὴν ὅποιαν ἄλλοι ἴδωσαν καὶ διὰ τὴν ὅποιαν κατόπιν ἄλλοι ἐπίσης εἰργάσθησαν καὶ ἠγωνίσθησαν καὶ ἀγωνίζονται ψυχῇ καὶ σώματι ; Καὶ κατὰ τί παρακαλῶ διαφέρει τὸ ἔργον των τοῦ ἔργου τοῦ Βλάχου ; Κατὰ τὴν γλώσσαν ; Ἄλλὰ τί εἶναι ἡ γλῶσσα ἐμπρὸς εἰς μίαν καθολικωτέραν γενναίαν ἔκφρασιν ἰδεῶν, εἰς μίαν ἀδρὴν δημιουργίαν, παρὰ ἕνα καὶ μόνον ἐκ τῶν προκαπιουμένων δι' αὐτὰ τοιχείων ; Καὶ εἶναι ἀρκιτὸν τὸ νὰ μὴ γράφῃ τις ἕνα ὑπερσυντάλικον ἢ τὸ νὰ ἀποροῦγῃ ἕνα ἀναδιπλασιασμένον διὰ νὰ ποζῆρῃ ὡς ἄνθρωπος ἰδεῶν, καὶ ἄνθρωπος πνευματικῆς ὑπεροχῆς, καὶ ἄνθρωπος ἐπιεικείας ; Τὰ διηγήματα τῶν χρονικογράφων τοῦ Βλάχου—εὐτυχῶς

